

УДК 629.113

Ліньков М.А.¹, Артюх О.М.²

¹ студ. гр. Т-114м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СТРАТЕГІЇ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРІВ ДЛЯ РОБОТИ З ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИМИ ТРАНСПОРТНИМИ СИСТЕМАМИ

Сучасні транспортні системи стрімко розвиваються, що вимагає якісної підготовки інженерів, здатних працювати з передовими технологіями. Стратегії підготовки спеціалістів повинні включати використання цифрових двійників, симуляторів, віртуальної та доповненої реальності для навчання роботи з автономними транспортними засобами та інтелектуальними транспортними мережами.

Також важливим є впровадження міждисциплінарного підходу, що включає знання з машинного навчання, обробки великих даних, робототехніки, кібербезпеки та електромобільних технологій. Університети мають співпрацювати з промисловими підприємствами та дослідницькими центрами для впровадження дуальної освіти, що дозволяє студентам отримувати практичний досвід під час навчання.

Міждисциплінарний підхід до навчання. Сучасні транспортні системи поєднують знання з різних галузей, таких як механіка, електроніка, програмування, штучний інтелект та робототехніка. Тому підготовка інженерів повинна включати міждисциплінарний підхід, що дозволяє студентам отримувати знання з різних областей. Наприклад, курс з автономних транспортних засобів може включати вивчення алгоритмів для розпізнавання об'єктів на дорозі, сенсорних технологій, а також інтеграції систем управління.

Основні елементи міждисциплінарного підходу

Механіка та електроніка. Вивчення основ механіки та електроніки, що дозволяє розуміти принципи роботи транспортних засобів.

Програмування та штучний інтелект. Вивчення мов програмування та алгоритмів машинного навчання, що дозволяє створювати інтелектуальні системи управління.

Робототехніка. Вивчення основ робототехніки, що дозволяє розуміти принципи роботи автономних транспортних засобів.

Використання цифрових двійників та симуляторів. Цифрові двійники та симулятори є важливими інструментами для підготовки інженерів. Вони дозволяють створювати віртуальні моделі транспортних засобів та систем, що дозволяє студентам тестувати та оптимізувати їх роботу в безпечних умовах. Наприклад, компанія **Tesla** використовує

цифрові двійники для тестування нових моделей автомобілів, що дозволяє значно знизити витрати на розробку.

Основні переваги цифрових двійників та симуляторів

Безпека. Студенти можуть тестувати нові технології без ризику для себе та інших.

Ефективність. Цифрові двійники дозволяють швидко тестувати та оптимізувати нові рішення.

Практичний досвід. Студенти отримують практичний досвід роботи з високотехнологічними системами.

Віртуальна та доповнена реальність. Віртуальна (VR) та доповнена реальність (AR) є важливими інструментами для навчання інженерів. Вони дозволяють створювати інтерактивні моделі транспортних засобів та систем, що дозволяє студентам вивчати їх роботу в реальному часі. Наприклад, компанія **BMW** використовує AR для створення інтерактивних дисплеїв, які відображають інформацію про дорожню ситуацію прямо на лобовому склі автомобіля.

Основні переваги VR та AR

Інтерактивність. Студенти можуть взаємодіяти з моделями в реальному часі.

Наочність. VR та AR дозволяють наочно демонструвати принципи роботи транспортних засобів.

Практичний досвід. Студенти отримують практичний досвід роботи з високотехнологічними системами.

Співпраця з промисловістю. Співпраця університетів з промисловими підприємствами є важливим елементом підготовки інженерів. Вона дозволяє студентам отримувати практичний досвід роботи з реальними системами та технологіями. Наприклад, компанія **Volvo** співпрацює з університетами для розробки нових моделей автомобілів, що дозволяє студентам отримувати практичний досвід.

Основні переваги співпраці з промисловістю

Практичний досвід. Студенти отримують практичний досвід роботи з реальними системами.

Інновації. Співпраця з промисловістю дозволяє університетам розробляти нові технології.

Кар'єрні можливості. Студенти можуть отримати роботу в провідних компаніях після закінчення навчання.

Дуальна освіта є важливим елементом підготовки інженерів. Вона дозволяє студентам отримувати практичний досвід роботи з реальними системами під час навчання. Наприклад, у Німеччині дуальна освіта є основним елементом підготовки інженерів, що дозволяє студентам отримувати практичний досвід роботи з реальними системами.

Основні переваги дуальної освіти

Практичний досвід. Студенти отримують практичний досвід роботи з реальними системами.

Інтеграція з промисловістю. Дуальна освіта дозволяє інтегрувати навчання з реальними потребами промисловості.

Кар'єрні можливості. Студенти можуть отримати роботу в провідних компаніях після закінчення навчання.

Підготовка інженерів для роботи з високотехнологічними транспортними системами вимагає комплексного підходу, що включає міждисциплінарне навчання, використання цифрових двійників та симуляторів, віртуальну та доповнену реальність, співпрацю з промисловістю та дуальну освіту. Це дозволить підготувати кваліфікованих спеціалістів, здатних працювати з передовими технологіями та розвивати сучасні транспортні системи.